

#4

duben 2014

JOURNAL

časopis Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích



ROZHOVOR
Martin Hilský

2

TÉMA

Úpravy kampusu pokračují

- 4 Největší českobudějovický festival na světě
- 7 Anketa
- 8 Z tundry do tropů

ROZHOVOR

Profesor Martin Hilský Jsem ve stadiu velké svobody

10

- 15 Odpoledne s humanoidy
- 16 Charkov pod Ruskem? Pro mě nepřijatelné
- 18 Rugby drsné, ale fér
- 20 Věda pro každého

22

ABSOLVENT

Plánování matka moudrosti

- 24 Královna Kleti vede studijní oddělení
- 26 Fotoreport: MISS pohledem Veroniky Stýskalové
- 30 Se stanem na ledovci

CO SE CHYSTÁ

32

Vydavatel:

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích,
Branšovská 31a, 370 05, České Budějovice

Šéfredaktor: Miroslav Vlasák

Redakce: Mgr. Alena Binterová, Eliška Hirková

Spolupracovníci: Ing. Radim Dušek, Mgr. Dagmar Dvořáková, Prof. PhDr. Martin Hilský, CSc., Bc. Kateřina Kabrnová, Mgr. Eva Kalmíková, Mgr. Richard Macků, Bc. Veronika Stýskalová, Mgr. Lucie Tupá, Mgr. Jiří Váňa, Ladislav Zibura

Fotografové: Aleš Motejl, Tomáš Stiborek

Grafické práce a sazba: Radka Folprechtová, Hana Melčová

Jazyková korektura: Michaela Šlapáková

Témata, připomínky a náměty můžete zasílat na
mvlasak@jcu.cz

JOURNAL je pětkrát ročně distribuován zdarma na Jihočeské univerzitě, jejích fakultách a dalších vybraných místech.

Náklad 6 000 ks. Tisk: Protisk, s.r.o.

Místo vydání: České Budějovice.

Registrace MK ČR E 21448, ISSN 2336-2170.

1

SKONČILA BIOLOGICKÁ OLYMPIÁDA

Elita mladých biologů z celé republiky se sjela do Českých Budějovic. Přírodovědecká fakulta zde pět dubnových dní hostila ústřední kolo 48. ročníku Biologické olympiády. Soutěže se účastnilo 37 středoškolačů z celé České republiky, kteří postoupili jako nejlepší na základě výsledků krajských kol. Studenti byli testováni ze všeobecných biologických vědomostí a z určování přírodnin, atraktivní byly terénní úlohy a laboratorní práce s využitím nejmodernějších přístrojů.



Čtyři nejúspěšnější budou Českou republiku reprezentovat na 25. ročníku Mezinárodní biologické olympiády na Bali.



2

LIGHT SHOW ROZZÁŘILA KAMPUS

Po loňské úspěšné premiéře se do Českých Budějovic vrátila Light Show, která kombinuje hudbu se světelnou animací v oknech kolejí. Do oken koleje K3 byly instalovány speciální diody. Souhra jejich rozsvícení a změn barev poté vytvořila na budově nejrůznější animace. Kolem 21. hodiny se šlo v prostoru před kolejemi několik tisíc studentů. České Budějovice jsou teprve třetí univerzitní město, kde se tato unikátní akce koná.

3

RÁDIO K2 USPĚLO NA SLOVENSKU

Rádio K2 v dubnu reprezentovalo Jihočeskou univerzitu na mezinárodní soutěži studentských rádií Radiorallye 2014 ve slovenské Trnavě. Soutěžilo se v několika kategoriích, od předem připravených reportáží, jinglů, reklamy a hudebních záznamů až po improvizaci disciplíny, které prověřily pohotovost, týmovost, technické dovednosti a žurnalistickou úroveň. Královskou zkouškou pak byla kategorie live vysílání. „Je to krásný pocit, když slyšíte zvolat: ‚Vyhrává rádio K2!‘ Letos jsme tato líbezná slůvka slyšeli čtyřikrát,“ přiblížil atmosféru jednatel rádia Tomáš Milbach.



4

SBÍRKA NA BIBLI PRO NESLYŠÍCÍ

Možná si ještě vzpomínáte na článek Bible pro neslyšící z prvního čísla JOURNALU. Na překladu nejčtenější knihy světa do znakového jazyka se podílejí i pracov-

níci Teologické fakulty JU. Na tento rozsáhlý a nákladný projekt byla nyní vyhlášena veřejná sbírka, která potrvá do konce příštího roku. Příspěvky můžete posílat na účet č. 263648765/0300.

ÚPRAVY KAMPUSU POKRAČUJÍ

Parkové úpravy centrální části kampusu byly v posledních měsících často skloňovaným tématem. Projekt prošel složitým vývojem od proměn návrhu přes úpravy a škrty v rozpočtu až k posunutí termínu zahájení výstavby. Ta začala letos na jaře a i díky přízní počasí je už nyní téměř u konce. Univerzita má teď další důvod k radosti. Díky úspěšným žádostem o dotaci se pokračuje s další etapou a původně plánované investice mohou být dokončeny v plné výši.

OD ŽULOVÉHO NÁMĚSTÍ K ANGLICKÉMU PARKU

První představy o tom, jak zkultivovat prostor mezi budovou rektorátu a Bobíkem, pochází z roku 2007. Tehdejší plán počítal s přeměnou prostranství na centrální náměstí v provedení žula a kámen, kde by studenti mohli relaxovat. „Šlo ale o obrovskou finanční investici, a navíc představa letního slunce a tetelícího se horkého vzduchu, který ohřívá fasády okolních budov, by pravděpodobně nebyla šťastným řešením,“ říká Lumír Luštický z investičního oddělení univerzity. Téma oživení kampusu se znovu otevřelo s příchodem současného rektora Libora Grubhoffera. Postupně byla navázána spolupráce s ateliérem architekta Jaromíra Kročáka a i ta měla svůj vývoj. Od jednoduchého řešení s myšlenkou třešňového

sadu, lemovaného cestičkami, až po současnou podobu lesnatého parku anglického typu, s chodníčky a klidovými zákoutími s lavičkami. Zadání bylo takové, že chceme příjemné a pozitivní prostředí, které by v průběhu všech vegetačních období hrálo barvami a v němž by studenti mohli relaxovat. Zohlednit se samozřejmě musela i nenáročná údržba zeleně, eliminace alergenů v ovzduší a další faktory.

PROČ SE MUSELO ŠKRTAT

Univerzita původně počítala s investicí okolo 3,5 až 4 milionů korun, kterou by zaplatila z vlastních zdrojů. Jenže architektonický návrh se nakonec vyšplhal až na cifru okolo 15 milionů korun. Začalo se tedy škrtat. Některé stavební prvky, jako membránový přístřešek, „hnízda“ ve volné ploše, kabeláže, ale i ně-



které z chodníčků, musely ustoupit stranou. Zahradnické práce byly ponechány v plné výši. Koncem ledna vzešly z veřejné soutěže vítězná firma VIDOX s.r.o. pro stavební práce a Školky – Montano, spol. s r.o. z Přerova nad Labem pro zahradnické práce. Finální cena stavebních prací nakonec činila cca 1 800 000 korun bez DPH, zahradnické práce včetně pětileté údržby přijdou přibližně na 1 600 000 korun bez DPH. Stavební práce byly před Velikonocemi ukončeny, nyní se pracuje na sázení stromů a keřů. Do konce května tak bude první fáze hotová. „Původní projektová částka 15 milionů ještě před škrtky se mohla zdát ohromná, ale nezapomeňme, že díky veřejné soutěži klesly náklady o polovinu! Také ve druhé fázi se očekává, že odhadovaná částka bude výrazně nižší,“ vysvětluje Lumír Luštický.

NEMOHLY SE ÚPRAVY UDĚLAT NAJEDNOU?

Nyní je už jasné, že práce na oživení kampusu budou pokračovat. Jistě se teď ozvou hlasy, proč se stavební práce mezi rektorátem a aulou neudělaly najednou. Nebylo to možné. Ještě v lednu totiž mohla univerzita spoléhat pouze na vlastní zdroje. V průběhu letošního roku využila možnost podat žádost o dotační prostředky z Regionálního operačního programu a dotace z ministerstva školství. Finance se podařilo získat. Co to znamená? Nejen že je možné spustit další etapu již tento rok, ale zpětně můžeme dokončit původně zamýšlené úpravy z první části. Navíc již proinvestované prostředky je možné do projektu zahrnout. Výběrové řízení na dodavatele další etapy je tedy v plném proudu a práce by měly být dokončeny do jara 2015. Nabízí se otázka, jestli při stavební činnosti nehrozí poškození již hotových parkových úprav? „O to nemám strach. Jednak už se nebude používat těžká technika, a sami jste viděli, že firma VIDOX přistupovala v první fázi k pracím velice citlivě. Věřím, že i další firma bude mít stejný přístup,“ říká Lumír Luštický.



JAK SE JEŠTĚ KAMPUS ZMĚNÍ

Řečeno fotbalovou terminologií, provedli jsme úvodní výkop, koncem května budeme v poločase a po výběrovém řízení se můžeme pustit do druhého poločasu. Jako první byla před Velikonocemi zpřístupněna relaxační zóna mezi rektorátem a knihovnou. Asi již není třeba dodávat, že prostor je od začátku koncipován jako provizorní, protože pod ním dřívou základy pro novou aulu. Ta je ale kvůli vysokým nákladům stále hudbou budoucnosti. Postupně se dokončují sadařské práce v prostoru mezi rektorátem a aulou. V další fázi budou do prostoru umístěna „hnízda“ – klidové zóny, kde mohou studenti odpočívat nebo se připravovat na zkoušku. Počítáno je i se slavnostním osvětlením a membránovým přístřeškem, kde bude možné pořádat společenská setkání. V trávě budou umístěny energetické pilíře pro připojení cateringu nebo mixážního pultu. Stavební a sadařské práce budou probíhat také v prostoru mezi knihovnou a kolejemi. Současná zeleň zůstane zachována a doplní se o další prvky. Vznikne zde i kruhový prstenec přírodní louky, která se bude sekat pouze kosou. A už teď můžeme prozradit, že v centrálním kampusu se připravuje ještě jedna unikátní záležitost, v Česku zatím nevidaná. Vše je ale stále ve stadiu jednání, více se dozvíte v nejbližších týdnech. ●

Text: Miroslav Vlasák

Foto: Aleš Motejl

NEJVĚTŠÍ ČESKOBUDĚJOVICKÝ FESTIVAL NA SVĚTĚ

Za dva týdny začíná jedenáctý ročník Budějovického Majálesu, největšího neziskového festivalu v ČR. Ulice Českých Budějovic na týden ožijí hudbou, divadlem, uměním a zábavou.

Majáles je oslavou mládí, studentstva, kultury a příchodu jara. Jeho tradice sahá hluboko do dob první republiky. V některých městech se tradiční majálesy přeměnily na velké komerční akce s vysokým vstupným, jinde probíhají jen jako maličké festivaly s několika účinkujícími. Budějovický Majáles však nespadá ani do jedné z těchto kategorií. Přestože letos během pěti dní přinese více než stovku různých akcí, vstupné se na něj neplatí. Pořádá ho skupina šedesáti nadšených dobrovolníků z řad středoškoláků a vysokoškoláků, kteří si před deseti lety dali nesnadný cíl – udělat ze svého města organismus žijící kulturou. A uspěli. Již první ročník, který v roce 2004 nabídl dvoudenní především studentský program, skončil velikým úspěchem.

Ukázalo se, že o živou kulturu je v Českých Budějovicích zájem a Majáles městu chyběl. Od té doby se pořadatelům daří rok co rok festival posouvat dále. V loňském roce nabídl 162 různých akcí, které navštívilo přes 16 000 lidí. A letos znovu zdarma přinese hudbu, divadlo, film, literaturu, tanec, sport, pouliční umění a mnoho dalšího. „Budějovický Majáles je po celé zemi známý díky svému rozsahu, žánrové rozmanitosti a především skvělé atmosféře. Majáles je tu pro nás, pro studenty, tak si ho přijďte naplno užít,“ vzkazuje Damián-Ondřej Šulista, hlavní koordinátor festivalu. ●

*Text: Ladislav Zibura
Foto: archiv Majálesu*



CO DOPORUČUJÍ DRAMATURGOVÉ

MARCELA MACHÁČKOVÁ, DRAMATURGYNĚ STREET ART SCÉNY



Street artem se snažíme co nejvíc oživit město během majálesového týdne, dostat program také do ulic a na netradiční místa. Každý den věnujeme jedné tematické. V pondělí a úterý se zaměříme na to, jak se dá veřejný prostor měnit k lepšímu a jak se do toho může zapojit každý z nás. Zde bych ráda upozornila na besedu Aleny Rybníčkové z Pražského fóra, které hlídá kroky tamějšího magistrátu, či přednášku Martina Petříka z občanského sdružení Žijeme tady, které má mimo jiné na svědomí projekt Kola narůžovo. Těšit se můžete také na přednášku o komunitním zahradničení. Středa bude věnována queer tematické, zde bude hlavním tahákem beseda s Jiřím Hromadou, který se zasadil o přijetí zákona o registrovaném partnerství. Čtvrtek bude patřit příznivcům skate a graffiti, připravili jsme pro ně besedu s matadory české skate komunity či sprejerský workshop. Během celého týdne také chceme zaplavit ulice města uměním, ať už tancem, zpěvem či netradičními vystoupeními. V majálesovém týdnu se v ulicích objeví také gauče, venkovní knihovničky či básně. Street artu letos prostě neuniknete.

Street artu letos prostě neuniknete.

LUCIE BÍLKOVÁ, DRAMATURGYNĚ DIVADELNÍHO PROGRAMU



Divadelní dramaturgii jsem nechtěla žánrově vymezovat, ale naopak mi šlo o to, představit co nejširší spektrum umělců. Hodně jsem se zaměřila na čerstvé absolventy, studenty a mladé divadelníky obecně. Vždyť právě o nich majáles má být! Diváci se mohou těšit například na pantomimické představení Push the Button od Mime Fatale, novocirkusové představení od Cink Cink Cirk, které proběhne

přímo v naší kavárně-šapitu na Sokolském ostrově, performance Tešlon a Frkl, což je fyzické divadlo v podání Lukáše Karáska a Florenta Golfiera, a také absolventské choreografie studentek pražské taneční konzervatoře Duncan. Z činohry bych vyzdvihla inscenaci Norway. Today od německého autora Igora Bauersimy v nastudování studentů DAMU. Prostor chceme dát také českobudějovickým spolkům a divadlům. Za pozornost stojí určitě původní muzikál Úděl osudu na motivy Terryho Pratchetta, který napsali a nastudovali sextáni z GJV a zatím sklízí ohromný úspěch.

PETR POUZAR, DRAMATURG HUDEBNÍHO PROGRAMU



Během majálesového týdne se můžete těšit na hudební vystoupení v rámci tzv. studentských jamů, které opět budou součástí soutěže o krále Majálesu, chybět nebudou ani afterparties, ať už jako živá vystoupení, či v podání vybraných českých DJs. Nejen ty budete moci slyšet i v rámci známé elektronické party nazvané Dance Hard or Go Home. Pravidelnou součástí Majálesu je i projekt Dark Side of Majáles, který majálesovému publiku představí desítky lokálních kapel. Dark Side bude tentokrát okořeněn i zahraničními kapelami, například alternativními německými seskupeními Triebblaut a Preglow.

Na pátečním open-airu na Sokolském ostrově program otvírají budějovičtí Lex Barker, dále přijedou brněnští The Fireballs se svým padesátkovým rock'n'rollem. Ze Slovenska dorazí indie rocková Talkshow a hvězda letních festivalů, kapela Billy Barman. Představí se vám také vítězové ceny Vinyla a čerství držitelé žánrového Anděla v kategorii elektronické hudby, kapela Vložte kočku. Program hlavní stage pak uzavře jedna z nejúspěšnějších kapel ročníku 2012, angličtí The Feud.

MONIKA MACHÁČKOVÁ:

MILUJI ATMOSFÉRU MAJÁLESU

Za pořádáním Majálesu již dávno nestojí jen středoškoláci, ale také řada vysokoškoláků. Mezi nimi také studentka Filozofické fakulty Jihočeské univerzity Monika Macháčková. Festival zná od jeho vzniku, do organizace se ale letos zapojuje poprvé. Atmosféra v týmu ji rychle nadchla.

Co máš v týmu na starosti?

Jsem jedním ze skupiny mozků vymýšlejících program Majálesu na pondělí až čtvrtek, říkáme si street art. Snažíme se majálesový týden naplnit něčím novým, osvěžujícím pro město a atraktivním pro návštěvníky. Zároveň mám na starosti novinku letošního ročníku – miniveletrh „Studuj a pracuj v zahraničí“, na kterém se představí zhruba deset organizací, které studentům zprostředkovávají tyto příležitosti. Na starosti mám také několik sponzorů. Zkrátka dělám to, co je potřeba.

Kolik Majálesů jsi prožila jako návštěvník?

Pokud dobře počítám, tak deset. Na Majáles jsme chodili už od základky. Vždycky jsme někde schovali tašky, šli pařit na Piaristák nebo na Sokolák a v noci pak jeli posledním autobusem domů. Když byl Majáles, všechno šlo stranou! Celé město vždy ožije, pořád se něco děje, lidi se baví, všude jsou známí, tančí se, zpívá se, život je krásný! Miluji tu atmosféru.

Proč ses rozhodla přidat k majálesovému týmu?

Asi jako když dítě vidí bonbon a prostě ho chce, tak já jsem chtěla dělat Majáles. Byla jsem si jistá, že mě ta práce bude naplňovat. Ráda tvořím, dělám věci pro lidi a bez kultury bych umřela. Vyhovuje mi týmová práce a chci se obklopotvat inspirativními lidmi. Přesně to mi Majáles nabízí. A navíc mají organizátoři vždycky nejlepší tričko!

Co tě na organizaci Majálesu nejvíce překvapilo?

Upřímně? Byla jsem strašně mile překvapená z lidí v týmu. Na to, jak jsou mladí, jsou neuvěřitelně schopní a zkušení! Většina z nich jsou středoškoláci a dělají festival pro 14 000 lidí. Klobouk dolů.

Doporučila bys svým spolužákům, aby na Majáles vyrazili? Proč?

Protože je to nejlepší akce v Budějovicích! Dělají ji studenti pro studenty, atmosféra je nezapomenutelná, program kvalitní, zážitky zaručené a pivo vytočené.

Myslíš, že si Majáles ve všem tom organizačním shonu zvládneš užít?

Já si budu užívat ten organizační shon.

Text: Ladislav Zibura

Foto: Tomáš Stiborek



Účastnili jste se některého z Budějovických Majálesů?

Chystáte se letos a na co se nejvíce těšíte?



MARKÉTA MACHOVÁ, 21 LET, PŘÍRODOVĚDECKÁ FAKULTA

Zatím jsem na Budějovickém Majálesu nebyla, loni mě to trochu minulo. Ale letos nad návštěvou dost intenzivně přemýšlím. Jsem trochu náročnější, co se kulturních akcí týče a hudby zvlášť, takže pečlivě projdu připravený program a snad si vyberu něco, co bude stát za to. A jak znám tuhle akci z doslechu od spolužáků, bude určitě z čeho vybírat.

MARTIN NECID, 20 LET, EKONOMICKÁ FAKULTA

Loni jsem byl teprve prvním rokem v Českých Budějovicích, tak jsem měl jenom jednu možnost tuto akci navštívit. Tehdy jsem ale bohužel Majáles propásl, takže jsem se ještě žádného Budějovického Majálesu neúčastnil. Jednou jsem ale byl na Majálesu v Brně a musím říct, že mě tato akce mile překvapila. Jestli se zúčastním letos v Budějovicích, ještě nevím, ale zatím to v plánu mám.



LUCIE KALOUSOVÁ, 21 LET, FILOZOFICKÁ FAKULTA

Protože nejsem z Budějovic ani z blízkého okolí, účastnila jsem se Majálesu teprve loni, kdy jsem začala studovat na JU. Bylo to příjemné zpestření. Letos se určitě zúčastním, ale upřímně jsem ještě neviděla program, takže zatím nevím, na co se nejvíc těšit. Také doufám, že vyjde počasí a mně se podaří „ulovit“ pár dobrých fotek.

ROSTISLAV MAROUŠEK, 25 LET, PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Za těch šest let, co jsem v Českých Budějovicích, jsem se nikdy nezúčastnil hlavního programu. Touha tam byla, ale nikdy to nevyšlo. Vždy jsem viděl jen doprovodný program při procházce městem. Letos tomu chci dát víc. Zúčastnit se cyklojízdy, workshopu a poslechnout si neznámé kapely, které mnohdy dají člověku víc než komerční hudba. A víkend? Samozřejmě stát se králem a možná proběhne i nějaká ta svatba.



KRYŠTOF CHMEL:

Z TUNDRY DO TROPŮ

Šestadvacetiletý doktorand zoologie na Přírodovědecké fakultě Kryštof Chmel si v rozmezí jednoho roku vyzkoušel dva extrémy. Výzkum v polární oblasti Aljašky i půlroční pobyt v tropickém pralese Papuy Nové Guineje.

Kryštof pochází sice z Prahy, ale s rodiči vyrůstal na Klínových Boudách v Krkonoších. K přírodě tak měl od útlého věku blízko. Později se rodina přestěhovala do Mnichova Hradiště a Kryštof zde začal navštěvovat oddíl Lesní moudrosti, který se zaměřuje na kulturu severoamerických indiánů. „Někdy ve 13 letech jsem si začal půjčovat knížky o ptácích, abych je byl schopný identifikovat. V té době se ke mně dostal článek od ornitologa Pavla Kverka, který mě pak začal brát s sebou na kroužkování. Umí o ptácích úžasně vyprávět. Pak už mě to nepustilo a udělal jsem si kroužkovací licenci,“ vzpomíná na školní začátky.

ŠKOLITELE POTKAL NA STOPU

Na Přírodovědeckou fakultu Jihočeské univerzity se Kryštof dostal díky středoškolským aktivitám bez přijímaček. „Pokud projdete prvními ročníky, už si pak vybíráte předměty, které vás baví, to mně na naší fakultě vyhovuje,“ říká. Kryštof sám sebe hodnotí jako člověka, který příliš neplánuje a nechává věci tak, jak je život přinese. Svědčí o tom i historika s výběrem tématu pro magisterskou práci. Svého školitele totiž potkal při stopování. „Blížilo se období, kdy si člověk musí vybrat téma diplomové práce. Já jsem se rozhodoval, že půjdu za Honzou Riegertem. Shodou náhod jsem ho jednoho dne stopnul. Ještě jsem tehdy nevěděl, že je to on, vyplynulo to až z rozhovoru v autě. Dohodli jsme se, že budu psát práci u něj. Je to moc prima školitel, který se zaměřuje na ekologii ptáků. Pomohl mi vybrat téma, které mě bavilo,“ vzpomíná. Tím téma-

tem byl výzkum bramborníčka hnědého v bývalém vojenském prostoru v Ralsku. Kryštof procházel ptačí teritoria, chytl bramborníčky do sítí nebo sklopek a kroužkoval je. Výsledky výzkumu zpracoval ve své magisterské práci. Po ukončení magisterského studia se nabídla možnost věnovat se výzkumu na Papui Nové Guineji. To částečně souviselo s jeho předchozí účastí na kurzu tropické ekologie, který na Papui každé dva roky pro deset vybraných studentů pořádají profesori Vojtěch Novotný a Jan Lepš.

BAHŇÁCI A ESKYMÁCI

V létě 2012 přišla další nabídka, která se neodmítá. Kryštofa oslovil kamarád z kroužkovacího kurzu s prosbou výpomoci při studiu bahňáků v nejsevernější části Aljašky. „Studoval doktorát v Německu a potřeboval s sebou někoho, kdo bude měsíc opravdu naplno pracovat, což mi za to samozřejmě stálo, protože náklady na cestu jsem měl pokryté a byla to úžasná zkušenost,“ pochvaluje si. V městečku Barrow, které je bránou do Arktidy, studovali inkubaci bahňáků. „Stačilo vyjít za městečko



kousek do tundry, je jich tam plno. Ptáci tam nejsou zvyklí na lidi, můžete se dostat k hnízdu strašně blízko.“ Bahňáky si Kryštof velmi oblíbil, jezdí je jako člen skupiny pro výzkum a ochranu bahňáků často pozorovat. Pobyt na Aljašce přinesl i další zážitky, třeba setkání s ledním medvědem a seznámení s Eskymáky. „Mají už trochu jiný životní styl, sice pořád loví velryby, ale na motorových člunech. A po tundře jezdí na čtyřkolkách. Jednou jsme s nimi zažili rozdělování úlovku. Velrybu rozdělí všem příbuzným, nejdříve dají starým lidem. Také mají tradici skákání na trampolíně z mroží nebo tulení kůže, dříve takhle údajně v ploché tundře hledali kořist. Někteří vyskakovali v kožešinách i čtyři metry do vzduchu,“ vzpomíná na neobvyklý zážitek. Po dokončení výzkumu ještě z vlastních peněz procestovali poloostrov Kenai a Kodiak. „Aljaška se nedá absolvovat se studentským rozpočtem, všechno je třikrát dražší než v jižních státech USA.“

UPROSTŘED DŽUNGLE

V roce 2013 se Kryštof vrátil zpět na Papuu. Tentokrát již na půl roku. Opravdové poznávání Papuy začíná, až když studenti opustí moderní základnu s internetem a laboratoří a vyrazí do terénních stanic. Kryštof svůj výzkum lokalizoval do 70 km vzdálené stanice Wanang, určené pro delší pobyt. „Je krásná, ale mnohem jednodušší než základna, není tam elektřina a k nejbližší vesnici uprostřed pralesa to máte asi 4 hodiny chůze. I přesto je to luxus, protože spíte v posteli, pak uděláte pár kroků a jste v naprosté džungli,“ popisuje. V unikátní rezervaci o 10 000 hektarech neporušeného pralesa se mladý ornitolog věnoval stratifikaci ptáků v nížinném lese a také studiu predace hnízd. Odchyt ptáků zde byl oproti Aljašce náročnější. Lanka pro natažení sítí bylo nutné vystřelit prakem do korun stromů ve výšce dvacet sedm metrů. „Do budoucna by výzkum predace hnízd chtělo kombinovat s kamerami, málo se třeba ví o hlodavcích a plazech, kteří tam žijí,“ nastiňuje plány.



CIVILIZACE MÍŘÍ I NA PAPUU

Kryštof měl při výzkumu k dispozici domorodé asistenty. Díky nim také mohl blíže poznat jejich kulturu. S angličtinou tu člověk pochodí pouze v případech, že postupně přistoupí na jejich zjednodušenou a zkomolenou „pidgin English“. Stále tu ještě prožijete kulturní šok, i když i do jednoho z nejzaostalejších regionů na světě se nebezpečně rychle dostává západní civilizace. „Můžete klidně potkat teenagery, jak si z mobilu pouštějí hudbu. Naštěstí jim dojdou baterky a nemají si je kde nabít, takže je chvíli ticho,“ říká s úsměvem. Obyvatelé už si sukně oblečou spíše na slavnosti, raději zajdou na nákup klasického oblečení do města. „Baráčky mají ale pořád postaru, večer sedí kolem ohně. A jejich mentalita je taky v mnoha ohledech nepozměněná našim světem. Někdo to může považovat za idylku, ale po delší době strávené ve vesnici si člověk uvědomí, že je to strašně pomalý život bez možností, na které jsme z našeho světa navyklí,“ dodává. Tradiční život na Papui i přes rychlý vývoj stále ještě existuje, například muži chodí lovit s lukem a šípem. „I když kluci nosí trenýrky, tričko a kšiltovku, v lese se pořád umí pohybovat s instinktem a poznají, který strom se k čemu používá. A to je tam asi 400 druhů stromů,“ říká s obdivem Kryštof Chmel, který se chce v únoru na Papuu vrátit. ●

Text: Miroslav Vlasák

Foto: archiv Kryštofa Chmela

PROFESOR MARTIN HILSKÝ: JSEM VE STADIU VELKÉ SVOBODY

Jedenasedmdesátiletý profesor anglické literatury Martin Hilský je prvním českým autorem, který přeložil kompletní Shakespearovo dílo. V roce 2011 získal státní Medaili Za zásluhy a Státní cenu za literaturu a překladatelské dílo. Jako jeden z mála Čechů převzal od britské královny Řád britského impéria. Martin Hilský každou středu přednáší anglickou literaturu na Filozofické fakultě Jihočeské univerzity. Posluchače dokáže doslova nakazit svojí energií, erudicí a brilantní češtinou. Jeden z jeho citátů zní: „Měli bychom pěstovat ekologii řeči, protože zamořovat svět prázdnými slovy je stejné, jako když ubývá vzduchu.“

Překladatelské geny máte v rodině. Vaše matka byla japanoložka a překladatelka. Dokonce jste prý chodil do anglické školky. Vidíte, to si vůbec nepamatuji a ani mě to nijak nepoznamenalo, vím o tom jen proto, že mi to máma říkala. Jsem válečné dítě, narodil jsem se v roce 1943 a tohle muselo být někdy kolem čtyř let. Anglické školky pak samozřejmě po čtyřicátém osmém přestaly existovat.

Studentská léta jste prožil v relativně uvolněných 60. letech. Pak jste měl doslova štěstí v neštěstí, když jste v době kolem srpnové okupace získal stipendium na Oxfordu.

To, že jsem se dostal do Oxfordu, byl malý zázrak. V květnu 1968 si mě předvolala britská ambasáda, lidé z Oxfordu zde pořádali pohovory, bylo vypsáno jediné místo. Má budoucí žena odjela v tu dobu jako au-pair do Británie, já zůstal v Československu a do toho přijela okupační vojska. Člověk myslel úplně na jiné věci, než jestli pojedou do Británie. A představte si, v září mi přišel dopis, že jsem výběrové řízení vyhrál a mám ihned nastoupit roční stipendium na Oxfordu. Měl jsem tehdy reálnou možnost emigrovat. Oxford je myslím dobrá platforma do Ameriky, pravděpodobně

bych se tam uchytil. Jenže já jsem chtěl být překladatelem a anglistou v Čechách. Rozhodli jsme se vrátit po roce domů a přesně v září 1969 se hranice uzavřely. Netušil jsem, že to bude na 20 let.

Takže jste v Československu stále cítil určitou perspektivu?

Zažil jsem srpen 68 a cítil ten vzdor. Opozice byla silná a univerzální. I lidé v KSČ byli proti okupaci. Prošli jsme obrodným obdobím a člověk určité věci zkrátka nedohlédl. V Oxfordu se o naše studentské hnutí živě zajímali, měl jsem tam přednášku, lidé ode mě chtěli mít autentický zážitek z okupace. Invaze nás proslavila. Británie navíc zrovna uvolnila archivní dokumenty ze září 1938, které vůči nám způsobily velký pocit výčitek.

Jaká tehdy panovala na oxfordské univerzitě atmosféra?

Na Graduate College byli zástupci z celého světa. Člověk v Československu nikdy nebyl konfrontován s tolika názorovými proudy. Na univerzitě probíhal intenzivní společenský život, učitelé se scházeli se studenty, společně se obědvalo, večerelo, pak jste třeba šli na kávu a mohla vedle vás sedět světová kapacita z dě-

jin nebo fyziky. A takoví lidé vás třeba i pozvali na večeri, to bylo jako z jiného světa. Byla to velká životní zkušenost. Tenhle úžasný zážitek skončil tím, že jsem se vrátil domů a pak jsem s jedinou výjimkou dvacet let nemohl vyjet.

Prvního Shakespeara, Sen noci svatojánské, jste přeložil až ve 40 letech. Musel jste k němu tak říkajíc dozrát?

Přesně tak. A jsem tomu rád. K Shakespeareovi potřebujete jednak profesní zkušenost, a také životní zkušenost. První nabídku k překladu jsem dostal, protože jsem byl už trochu známý, psal jsem v tu dobu pro nakladatelství Odeon zdánlivě zanedbatelné doslovy ke knihám, které pro mě však znamenaly okénka do svobodného světa. V té šílené normalizační atmosféře jsem třeba psal o Kerouacovi. I když to byla skromná práce, nějakých dvacet stran, ten pocit, kdy dostanete zpětnou vazbu od čtenářů, byl úžasný. Navíc Odeon bylo v té době prestižní vydavatelství, dodnes mě jeho zánik mrzí. Psal jsem doslovy ne úplně tradiční formou, snažil jsem se tu knihu prožít, kvůli těm dvaceti stránkám jsem musel přečíst spoustu dalších knih a pak jsem na tom třeba

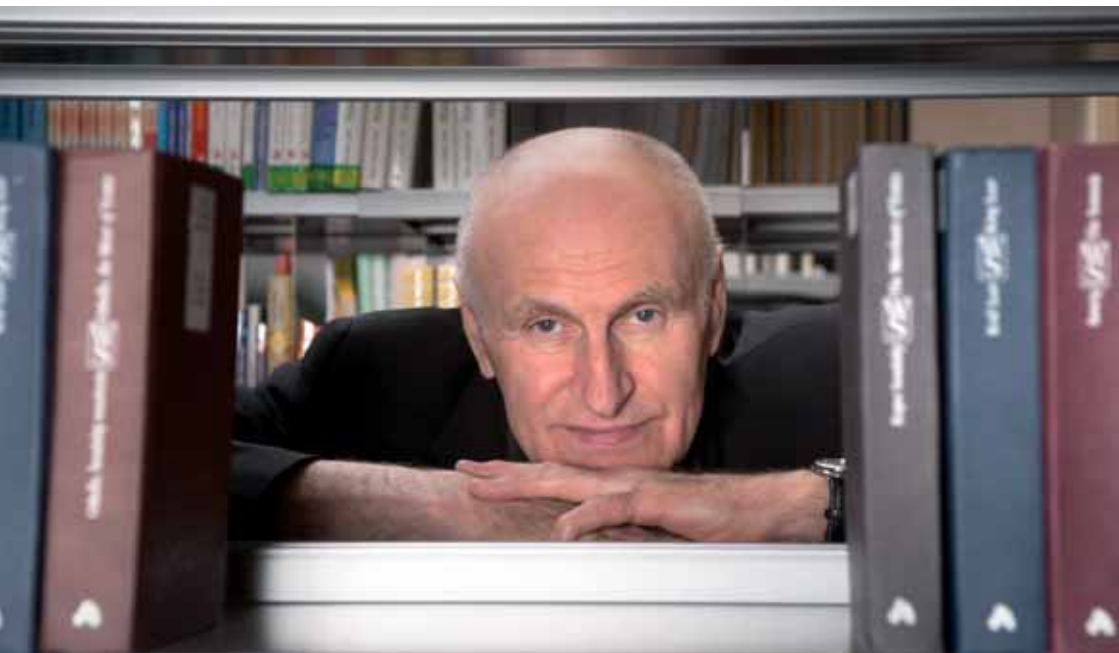
tři měsíce pracoval. Vidíte, i zdánlivě naprostá pošetilost může mít cenu. A pak přišel první překlad na objednávku Odeonu. Práce to byla náročná, ale neobyčejně krásná.

Takže do té doby jste neměl vůbec potřebu přeložit si třeba jen tak pro radost Shakespeareův sonet?

Ne, vůbec ne. Mě by nenapadlo překládat Shakespeara. Chtěl jsem překládat věci, které dosud přeloženy nebyly. V případě *Snu noci svatojánské* šlo již o pátý nebo šestý překlad. Nejdříve jsem objednávku odmítl, pak jsem ji ale přijal a nakonec mě to zcela dostalo.

Jaké je to vlastně navazovat na zdařilé překlady? Říkáte si třeba, tohle přeložili Saudek nebo Vladislav geniálně, to nechám, ale tohle bych trochu upravil. Nebo přistupujete k sonetu jako k celku a necháte se unést jeho atmosférou?

Ano, nechám se unést jeho atmosférou. Nejprve musíte v sonetu objevit jazykové události. Shakespeare byl jediným z anglických autorů sonetů, který byl zároveň geniálním dramatikem. A v té době psal i svoje slavné



hry jako Romeo a Julie, což je vlastně sonetová tragédie. Sonety jsou takovým divadlem řeči. Slova nejen že něco znamenají, ale také v tom sonetu performují, hrají určité divadlo. A vy ho musíte rozkrýt a vytvořit k němu české paralely. V jednom anglickém sonetu jsou vedle sebe slova thomb a womb, hrob a lůno. Je to takový těžký, až barokní sonet. Ta slova s dlouhým „ú“ znějí trochu jako varhany. A já jsem opravdu nevěděl, co s tím, ostatně žádný dosavadní český překlad na to nereaguje. Myslím si, že překladatel se o to ale má pokusit, jít do toho boje, třebaže prohraje. Já jsem si pořad v hlavě opakoval slova lůno, hrob, život, smrt. A najednou mně naskočila „kolébka, lebka“, (cituje) „co z kolébky svou lebku proměnil / v márnici marných, dávno mrtvých slov“. Je tam rytmus, je tam život i smrt, ponorost, je tam hudebnost. Tak třeba toto bylo takové moje malé vítězství.

Akt překladu je velmi radikální, tvoříte v jiném médiu jinou báseň, která je spojena pupeční šňůrou s jejím originálem.

Nakolik v tvůrčím procesu spoléháte na múzu a nakolik se dá překlad „vysedět“? Musí být překladatel sonetů zároveň sám tak trochu básníkem?

Musíte mít nápad, to se opravdu nedá vysedět. Musíte trpělivě čekat na to, co vám čeština nabídne. Já se vždycky musím smát, když se mě někdo zeptá, kolik času zabere překlad jednoho sonetu. To je neměřitelné. Někdy se stane, že se zaseknou na dva dny a nepohnou s tím. Pak najednou po ránu nebo třeba na cestě se něco podprahového spojí, vy se k tomu vrátíte a jde to. Pak jsou situace, kdy sonet přeložíte i za několik hodin. I to se může stát. Ale není to jen řemeslem, které se postupem času učíte. Je to prostě nevyočitatelné. Musíte pracovat se slovem básnickým způsobem. Moje krédo je být věren sám sobě a dnešní řeči, protože tu používám a jinou řeč v sobě nemám. A zároveň být věrný Shakespeareovi. A najít modus viven-di, který by tohle spojil.

U sonetů je zcela patrné, že české překlady jsou mnohdy vlastně zcela jiné básně.

Někdy to tak je. A zase se nabízel otázka, proč překládat po někom, jako byl Jan Vladislav, na kterém jsem vyrůstal? Postupem času jsem ale začal cítit ty sonety jinak než on, třebaže ho dodnes nesmírně ctím. Vladislav byl ale orientován na italskou a francouzskou literaturu a rozšířil verš každého sonetu o dvě slabiky, čímž si vytvořil prostor, ve kterém můžete být více uvolněný. Dvě slabiky hrají velkou roli.

Ale já jsem si uvědomil, že k Shakespeareovi patří dramatická sevřenost. Ten jeho desetislabičný jambický verš je důležitý. Začal jsem si sonety skicovat a najednou mi ty básně začaly vycházet jinak. Myslím, že je dobře,

když je výběr z více překladů. Víte, co je fascinující? Sonety jsou básně, a přitom jsou mým nejprodávanějším překladem. Prodávají se víc než Hamlet. Poprvé vyšly v roce 1997 a ročně vycházelo tisíc výtisků. Z rozhovorů se čtenáři vím, že mají o sonety zájem, proto o nich dělám i pořady. No a nakonec mi je Daniel Dobiáš zhudebnil a děláme spolu pořad, ve kterém hraje a zpívá sonety. Řekl mi, že se mu dobře zhudebňují, jiné překlady ho k tomu prý nevybídly. To vše mě nesmírně těší a nikdy by mě nenapadlo, že to nabere tento směr.

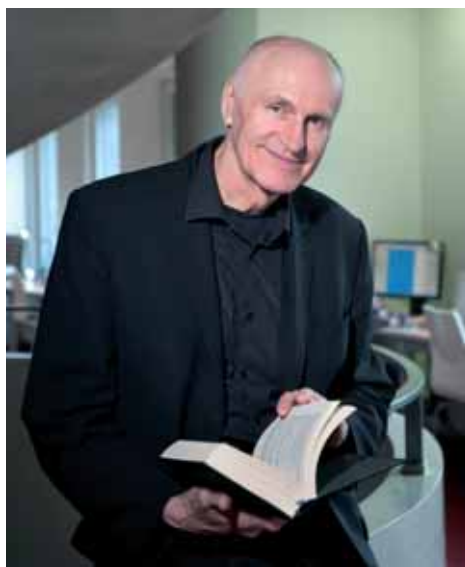
Věděli jste, že máte talent psát básně? Nebo jste to v sobě postupně objevoval?

Já jsem psal od mala básničky, nikdy jsem si je ale neschovával. A víte, já básnickost chápu v tom nejširším možném smyslu. Myslím si, že každý člověk, který dokáže prožívat intenzivně určité věci v životě, je cosi jako básník. Je to o přístupu k životu, ne k psaní. Sonety mají blízko k písním. Jsem přesvědčen, že je v nich zakódovaná píseň. Sonet se vlastně zrodil z hudby a přiznám se, že mně o tu hudebnost vždy šlo. Takže já bych v mém

případě nepoužíval slovo básník, ale to ještě neznamená, že člověk nemůže myslet básnicky. A pro mě je důležitou částí tohoto myšlení instrumentace. To je přece úžasný problém. Čeština je nádherná řeč, která má obrovskou hudebnost. Jenže problém je, že úplně jinou, než má angličtina.

S tím se potýkají i autoři písní.

No tak vidíte, víte přesně, o čem mluvím. Budu citovat z komedie Marná lásky snaha: „Light seeking light doth light of light beguile.“ Ten význam sám o sobě je obtížný, protože je to o třech druzích světla, ale čeština je dost bohatá, takže význam tam dostanete. Co tam však nedostanete, je ta hudba dvojhlasů „ai“. A tady končíte a hledáte náhražky. Čeština však zase má hrozně produktivní dvojhlasů „ou“. Díky ní tam dostanete shakespearovskou hudbu, i když to není zcela přesné. Já tuto volnost pokládám za předpoklad dobrého a přesného překladu. Pokud jste doslovní, skončíte v úplně nepřesnosti. Až ve chvíli, kdy jste trochu nevěrný liteře, ale věrný významu slova a hudby, máte možnost něčeho dosáhnout. Pro mě je to tvůrčí práce, jako bych psal vlastní věci. Chápu překlad jako metaforu originálu. Akt překladu je velmi radikální, tvoříte v jiném médiu jinou báseň, která je spojena pupeční šnúrou s jejím originálem.



Stojí na pevných nohou, někdy tomu originálu odmlouvá jako dítě, má stejné geny, ale autonomní názor. Mě to úplně pohltilo a čím dál víc jsem si uvědomoval tvůrčí vklad překladu.

Herec se musí vcítit do své postavy a identifikovat se s ní. Jak to má překladatel? Jaký máte vztah k postavám, které překládáte?

Překladatel se musí vcítit do všech rolí. A ta menší dá někdy největší práci.

Navštívil jsem několik shakespearovských představení, od komedií až po Richarda III., ale až teď zpětně zjišťuji, že šlo o vaše překlady. Nemrzí vás, že překladatelé, na rozdíl od autorů a herců, bývají tak trochu v pozadí?

Musím říct, že já s tím problémem nemám. Byl jsem dostatečně zviditelněn, nemohu si stěžovat. Víte, překlad je daleko důležitější, než se má všeobecně za to. Je vlastně takovou první režií. Čtete si ty postavy nahlas. Vy vlastně tvoříte jejich řeč. Existuje různost přístupů a interpretací, a proto je i různost překladů. Já můžu udělat jen to, že si budu stát za svým názorem, udělám práci nadobraz, nejlépe, jak umím, a zbytek už vlastně není záležitostí mou, ale čtenářské a divácké veřejnosti. Nesmírně mě těší, že hry v mém překladu už se 30 let hrají, sonety se stále čtou. Nechci, aby to vyznělo neskromně, ale já jsem došel do stavu takového zvláštního vyrovnání. Mám pocit, že jsem udělal něco užitečného.

Jak se vám vlastně líbí moderní pojetí divadelních her?

Pokud jde o moderní interpretace, nemám s nimi většinou problém. Mám rád inscenace, které tvůrčím způsobem pracují s textem. Můžete hrát Hamleta v texaskách, ale pak je potřeba tomu přizpůsobit celkové pojetí, nemůže to být modernizované jen tím, že text říkají současní herci. Klicperovo divadlo udělalo vynikající supermoderní interpretaci

Macbetha, zasazenou do prostředí McDonaldu. Je v ní myslím skrytý opravdový divadelní vtíp a ryze současná metafora. Vůbec nepopírá Shakespeara. Naopak, připravuje půdu k tomu, že pak ta trochu tradičnější inscenace může být skutečně objevem. Já věřím Shakespeareovu textu a myslím, že kdo se rozhodne do něj vstupovat a měnit jej, tak mnoho ztratí. Mám rád poctivou práci s textem a rozeznávám mezi divadelním vtípem a postmoderně povrchní snahou blýsknout se gagy, které pokud nedají divadelní smysl, pouze odhalí svou prázdnotu. A to se v inscenacích bohužel někdy děje. Hranice pro mě nevede mezi texty avantgardními a tradičními, experimentálními a postmoderními, moje zásadní hranice vede mezi dobrým, průměrným, nebo dokonce špatným.

Jak důležitá je pro překladatele znalost dobových reálií?

Je zásadní, bez ní to doopravdy nejde. Tím se liší shakespearovský překlad od jiných. Takže u mě šly vždy ruku v ruce překlady s interpretací Shakespeara. Interpretace u mě podmiňuje překlad a naopak překlad mi často dává klíč k interpretaci.

Veřejnost vás má zaškatulkovaného jako shakespearologa a odborníka na renesanční Anglii. Už méně se ví, že překládáte i jiné autory, dokonce americké, například Steinbecka. Máte vytipované nějaké autory, třeba i současné, které u nás tolik neznáme a chtěl byste je českému čtenáři představit?

To se samozřejmě může stát. Shakespeare byl velká časová investice, ale moc mi o něj šlo. Já tíhnu k básnickým překladům a je jedno, jestli je to někdo z renesanční a barokní poezie nebo současný autor. I přes svůj pokročilý věk zůstávám otevřený. Zatím mám sílu to dělat. Teď zrovna vyjde můj překlad veliké modernistické básně T. S. Eliota „Čtyři kvartety“. Dlouho jsem kolem ní kroužil a nakonec přišla nabídka k překladu.

Takže román už vás neláká?

Rozhodně ne. Víte, obrovský rozsah už je pro mě navíc fyzicky náročný. A více mě zajímají obtížnější formáty. Takže půjdu spíše směrem překladu zajímavých básní, které mě něčím osloví.

A které budou zároveň trochu výzvou.

Přesně tak. Dlouhou dobu byl pro mě takovou výzvou právě Shakespeare. Momentálně jsem ve stadiu velké svobody, nikdy jsem nebyl tak svobodný člověk. Pracuji beze smluv, nejdříve udělám svoji práci. Poprvé v životě si to mohu dovolit a hrozně si toho vážím. Ale čas je neúprosný.

Co může být pro anglistu a milovníka anglické kultury větší satisfakce, než převzít z rukou anglické královny Řád britského impéria?

Víte co? Je to zájem čtenářů a vědomí, že člověk byl někomu užitečný. To říkám s naprostou vážností. Já si toho vyznamenání vážím, i když nevím, zda jsem ho hoden, vždyť jej dostávali lidé, kteří nasazovali životy během války. Nejsem si jistý, jestli jej někdy dostal nějaký překladatel. Ten pocit užitečnosti, o kterém jsem mluvil, souvisí s tím, proč jsem tady na univerzitě. Já to pokládám za osobní štěstí a dar, že mohu předávat svoji zkušenost dál a současně přijímat nové impulzy. Beru to jako druh služby lidem. Jsem rád, že tomu tak bylo a ještě snad nějakou chvíli bude. ●

Text: Miroslav Vlasák

Foto: Aleš Motejl

**Prof. PhDr. Martin Hilský, CSc.,
dr. h. c., MBE (71)**

je profesorem anglické literatury na Filozofické fakultě UK a Filozofické fakultě JU v Českých Budějovicích, významným překladatelem a shakespearologem. Žije v Praze, je ženatý a má tři děti. Manželka Kateřina je rovněž překladatelkou a působí na naší univerzitě.

ODPOLEDNE S HUMANOIDY

Užít si zábavu, poznat něco nového, zasoutěžit si, ale hlavně si vychutnat příjemnou atmosféru. To je společný cíl akce, kterou v dubnu opět po roce uspořádali studenti Filozofické fakulty.

Akce byla volně přístupná, vítáni byli všichni – studenti a zaměstnanci univerzity, ale i široká veřejnost. Celé odpoledne bylo nabito zajímavým programem, který si připravily jednotlivé ústavy fakulty. Akce probíhala jak v učebnách, tak i venku v kampusu, na dohled budovy fakulty. Studenti na čas konání akce „přebudovali“ učebny například na kavárnu, ateliér, archiv nebo kino.

Ústav romanistiky „otevřel“ kavárnu, kde bylo možné ochutnat italské, španělské a francouzské speciality, jako v pravé kavárně bylo možné zaposlouchat se do živé hudby nebo si zahrát typickou italskou karetní hru briscola. Studenti Ústavu estetiky a dějin umění připravili zajímavou výstavu fotografií živých obrazů Pašijí a zvali do ateliéru akční malby. Na Ústavu česko-německých areálových studií a germanistiky bylo možné zhlédnout film o němčině, který natočili sami studenti, ti hravější se zapojili do vědomostní soutěže, která prověřila jejich znalosti z prostředí ČR a německy mluvících zemí. „Nejhladovější“ se mohli zúčastnit soutěže v pojídání bavorských klobásek. Studenti Ústavu archivnictví měli pracovní program. V archivu „řádil“ fantom, který vymazal jména z nobilitačních listin a poničil jednotlivé erby. Za pomoci pilných návštěvníků se podařilo vše dát do původního stavu.

Ústav anglistiky provedl anglickou a americkou literaturou, představil více či méně



známá díla. Nechyběla také ochutnávka místních dobrot. Do doby raného středověku návštěvníky zavedli archeologové. Věrní práci v terénu vybudovali na louce mezi Akademickou knihovnou a kolejemi stanoviště, kde v dobovém oblečení přibližovali období raného středověku – k vidění byly ukázky rozdělávání ohně křesadlem a výroby textilu, zájemci si mohli vyzkoušet lukostřelbu nebo středověkou kuchyni. Na ochutnání byla jáhlová kaše, vařený hrách, pohanková kaše s houbami nebo pšeničné placky, vše připravené na ohni. Pozdější odpoledne bylo věnováno hudebnímu programu. Nejdříve foyer fakulty rozpohyboval raper Šimon Felenda, kterého vystřídali skvělí hudebníci z kapely Mustang Bluesride. ●

Text: Dagmar Dvořáková

Foto: Jiří Váňa

CHARKOV POD RUSKEM? PRO MĚ NEPŘIJATELNÉ

Charkov je milionové ukrajinské město na hranici s Ruskem. Kdysi bylo dokonce hlavním městem. „Je to úžasné moderní město s mladým duchem a spoustou zeleně. Miluji Charkov,“ říká místní rodačka, sedmadvacetiletá Anna Kolečová, zaměstnankyně Fakulty rybářství a ochrany vod ve Vodňanech.

CESTA DO NEZNÁMA

Anna žije v České republice už pátým rokem, v loňském roce se tu dokonce provdala. A není tu z Ukrajiny zdaleka sama. Na fakultě ve Vodňanech je devatenáct jejich krajanů, převážně z charkovské univerzity V. N. Karazina. Když byla Anna ve čtvrtém ročníku studia biologické fyziky, navštívil jejich univerzitu profesor Otomar Linhart, dnešní děkan FROV JU. Jeho prezentace i nabídka studia ji velmi zaujaly, přesto dlouho váhala. Nikdy předtím nebyla v cizině, bála se jazykové bariéry.

„Věda mě zajímala od mala, nikdy jsem nechtěla být zpěvačkou nebo kosmonautkou. Na Ukrajině jsem ale necítila možnost profesního vývoje. Svěřila jsem se svojí školitelce na bakalářskou práci a ta mi poradila, ať neváhám a jedu (na Ukrajině studujete 4 roky na bakaláře, 1 rok na magistra – pozn. aut.). Byla jsem tehdy zasnoubená a můj přítel mi dal na vybranou, buď on, nebo Čechy. Rozhodla jsem se dělat to, co mě baví od malička,“ popisuje osudový krok. Dokončila poslední rok magisterského studia a mezitím poslala do Čech životopis, podala si přihlášku a vyřídila vízum.

S kamarády pak jela dva dny vlakem do neznáma. Po příjezdu se ale obavy rozplynuly.

Anna Shaliutina Kolečová z Fakulty rybářství a ochrany vod je hrdou Ukrajinkou, přesto mluví lépe rusky než ukrajinsky a za svůj domov už považuje Českou republiku. Zdá se vám to nelogické? Jak hodnotí složitou situaci na Ukrajině?

„Dostali jsme ubytování, všechno bylo zařízené, postarali se o nás. Netušila jsem, že Češi jsou tak přátelští lidé. Bez jejich pomoci bych možná studium nedokončila, začátky byly těžké. Naplno jsem ten rozdíl pochopila později na stáži v Norsku, tam ostatní nezajímáte,“ vzpomíná. Anna začala navštěvovat kurzy češtiny, aby rozuměla, co si kolegové povídají. Za půl roku už se rozmluvila a dnes mluví plynně česky. „Máme hodně podobných slov, i když s jiným významem,“ vysvětluje.

Z NORSKA DO VODŇAN

Anna je vystudovaná molekulární bioložka, na fakultě se věnuje reprodukci ryb. Pracuje s rybími spermii, odebírá je, analyzuje,



sleduje pohyblivost. Zkoumá, jaký vliv mají kryoprotektory na spermii při zmrazení a tím i schopnost oplodnit jikry. Během doktorského studia byl jejím školitelem děkan Otomar Linhart. „Jsem mu vděčná za morální podporu. Měl velké požadavky a díky tomu toho teď hodně umím.“ Po doktorátu odjela na post-doktorandskou stáž do Norska. Vydržela tam ale tři měsíce a pobyt považuje za temnou kapitolu života. „Nemohla jsem si zvyknout na chladné, nepřístupné lidi, tři hodiny světla za den, samotu. Nedostala jsem ani ubytování, ani přístroje. Opět mi pomohl pan děkan tím, že mi umožnil vrátit se zpět a prodloužit mi už jako zaměstnankyni smlouvu,“ pochvaluje si Anna návrat do Vodňan.

Naplnlo se teď věnuje výzkumu, v budoucnu by možná chtěla i učit. Láká ji stáž v Japonsku, kde už jednou byla. „Je to sice jako cesta na Mars, tu mentalitu nepochopíte, ale lidé tam jsou úžasně ochotní, pracovití, mají spoustu špičkových přístrojů.“ Na Ukrajinu se vrátit nechce. Má v Čechách manžela, práci i kamarády. „Na Ukrajinu už jezdím spíše na návštěvu. Možná to zní trochu škaredě, ale Česká republika už je pro mě jako domov. Mám to tady ráda,“ dodává.

JSME JEŠTĚ BRATŘI?

Dokážeme si v Čechách představit, že se ráno vzbudíme jako občané jiného státu, platíme jinou měnou a máme jiný čas? Takhle nějak se momentálně cítí obyvatelé Ukrajiny. Na Krymu už platí rubl, moskevský čas, lidé musí přijmout ruské občanství, nebo odejít na Ukrajinu. „Máte barák, auto, rodinu a na jednu musíte buď přijmout nové občanství, nebo to vše nechat a odejít s prázdnou za hranice. A tak lidé raději skloní hlavu a stanou se Rusy,“ říká trpce Anna.

Právě Charkov a rozvinutá východní oblast Ukrajiny jsou podle expertů v hledáčku ruského prezidenta a obyvatelé mají oprávněný strach. Paradoxně tato oblast používá jako nástroj komunikace častěji ruštinu než ukra-

jinštinu, rodiny jsou často smíšené. I Anna hovoří se svojí rodinou i kamarády rusky.

„Můj otec je Rus, ale díkybohu není moc politicky aktivní, jde mu jen o to, aby se nestřílelo. Otec mojí kamarádky z Charkova je také Rus a ten vyvěsil ruskou vlajku. Mají pocit, že jsou větší, lepší, silnější, taková je jejich mentalita. My jsme hrdý národ, ale máme moc špatnou ekonomiku, slabou armádu, malé platy, a tak musíme jezdit vydělávat peníze jinam. Jsme proto pokornější než Rusové, i když se možná stejně oblékáme a máme podobný jazyk. Dříve jsem říkala, že jsme bratři, teď už nevím, zda to mohu říci,“ říká smutně.

UKRAJINKOU JSEM A VŽDY BUDU

A pokud by se podle krizového scénáře Charkov přeci jen ocitl v Ruské federaci? „To je pro mě nepředstavitelná, hrozná myšlenka. Mám tam tatínka, maminku, ségru, babičky, není mi lhostejné, co se tam děje. Už se ani sestry neptám, jak se má, když si voláme, protože to vím. Včera mi popisovala, jak na univerzitě chodí vojáci s pistolemi a křičí ‚Rossija‘. Dívala jsem se na zprávy a brečela jsem. Jak lidi na Ukrajině mohou jásat a mávat ruskými vlajkami? Jsou jak zhyponotizovaní. Přitom scénář je velmi podobný Krymu, obávám se, že jde o stejné divadlo,“ říká rozhořčeně.

Nejhorší pro ni je pocit, že neví, jestli může odjet na návštěvu příbuzných. V Čechách má stále status cizince s dlouhodobým pobytem, který si po roce manželství může prodloužit o pět let, poté znovu o deset let. „Manžel mě nechce pustit a já s ním musím souhlasit. Můžu odjet na Ukrajinu a za týden se z ní stane Rusko. Pak bych měla problém dostat se zpátky. Ruskou být nechci, ani kdyby mě k tomu nutili. Ukrajinkou jsem se narodila a jako Ukrajinka umřu,“ uzavírá Anna Kolečová s hrdostí, která nám Čechům trochu chybí. ●

Text: Miroslav Vlasák

Foto: Tomáš Stiborek

RUGBY

DRSNÉ, ALE FÉR

V budějovickém týmu potkáte středoškolačky i zralé otce od rodin. Nezáleží na tom, jestli jste velcí, nebo malí, protože rugby je natolik komplexní sport, že se v něm uplatní hráči všech postav. Hlavní je charakter. Fair play je základní filozofii rugby. Agresivní a zákešní pitomci nejsou vítáni. Tenhle tvrdý sport se prostě nedá hrát bez slušnosti a respektu k soupeři.

„Hlavní princip rugby – hrát poctivě a čestně – přitahuje především lidi, kteří si na těchto hodnotách zakládají,“ vysvětluje předseda klubu Petr Klíma.

Soupeři nejsou v rugby nepřátelé. Naopak. Jsou to lidé z jedné společné rugbyvové rodiny, kteří sledují společný cíl – zahrát si, poměřit síly a společně tento výjimečný sport rozvíjet.

„Rugby je nejférovější sport, který znám. Najdou se sice hráči, kteří nehrajou fér, ale těch je minimum a jsou většinou ‚umravněni‘ nebo vyselektováni. Rugby je opravdu sport pro všechny,“ říká dvaadvacetiletý Filip Tomiček, který je členem budějovického klubu od března 2012. „Lituju jen toho,

Slyšeli jste už o českobudějovickém rugby? V druholigovém týmu hraje i několik studentů Jihočeské univerzity. Pro Filipa Tomička z Pedagogické fakulty JU je rugby tím nejlepším bonusem ke studiu.

že jsem do klubu nevstoupil už při jeho založení na podzim 2011, i když jsem o něm věděl. Asi jsem se trochu styděl a bál se ‚nových‘ lidí. Už první trénink mě ale vyvedl z omylu,“ dodává.

Filip Tomiček patří mezi nemalou část hráčského kádru, která studuje Jihočeskou univerzitu (mimochodem, v zemích bývalého Britského impéria je rugby přímo univerzitním sportem). Na rozdíl od většiny budějovických hráčů je přespolní, pochází z Kolína. Hraní rugby tak pro něj při studiu ve městě, které se stalo jeho přechodným domovem, představuje speciální přínos – díky němu se snáze s novým prostředím seznámil a sžil.

„K Českým Budějovicím jsem měl vřelý vztah už před studiem – byl to i jeden z faktorů při výběru školy. Nepatřím však zrovna mezi lidi, kteří se snadno seznamují. Někteří spoluhráči z rugby teď ale patří mezi mé nejlepší kamarády. A díky spoluhráčům jsem tady na jihu poznal i místa, na která bych se jinak jako ‚cizí‘ ani nedostal,“ říká Filip Tomiček, který dokončuje bakalářské studium Specializace v pedagogice se zaměřením na zeměpis a historii.

Hlásí se dokonce už i budoucí „přespolní“ vysokoškoláci. Nedávno oslovila klub Lenka Wolfová z Ostravy, která do Českých Budějovic teprve přijde. „Loni jsem hrála za Mariánské Hory, a jelikož jsem se pro rugby nadchla a v září nastupuji na Jihočeskou univerzitu, ráda bych začala po letních prázdninách hrát za váš tým,“ napsala. Je samozřejmě vítána. Jako každý, koho tento dynamický, dravý a férový sport zajímá. ●

Text: Milan Brabec

Foto: Jan Pírgl





Zemědělská
fakulta
Faculty
of Agriculture

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Vás zve na charitativní akci

Den pro psa

17 | sobota
05 | 9-17h

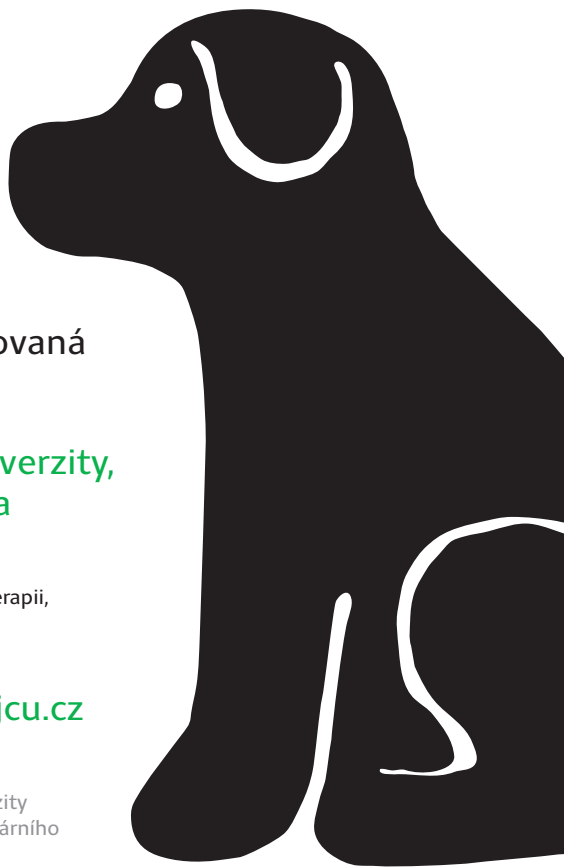
Podpořme společně
českobudějovický
městský útulek pro
opuštěná a handicapovaná
zvířata.

kampus Jihočeské univerzity,
Branišovská 1645/31a

Uvidíte ukázky práce záchranářských
a policejních psů, vodicí psy a canisterapii,
psí spřežení, pro děti jsou připraveny
soutěže a divadelní představení.

Více na webu www.zf.jcu.cz

Akce se koná pod záštitou děkana
Zemědělské fakulty Jihočeské univerzity
v Českých Budějovicích a Rady statutárního
města České Budějovice.



Mediální partneři:



VĚDA PRO KAŽDÉHO

Velmi rušno bylo sobotu 8. března při celodenní akci Věda pro každého v českobudějovickém Nákupním centru Géčko. Cílem bylo představit Jihočeskou univerzitu veřejnosti tak, aby se návštěvník pobavil a něčemu i přiučil. Akce, při níž se prezentovala většina fakult Jihočeské univerzity, přilákala stovky návštěvníků.

Na hlavním pódiu se střídali fyzici s atraktivním kapalným dusíkem a řadou dalších pokusů, zástupci Zdravotně sociální fakulty připravili soutěž v obvazování a slalom v brýlích simulujících opilost, rybáři předváděli piskoře, raky a dávali ochutnávat kaviár z omega3kapa a zemědělci odbírali krev krásnému plyšovému koni.

Nápadů, jak zaujmout, předvedla každá z těchto čtyř fakult na pódiu spoustu. „Velmi mile mě překvapilo hlavně to, jak byli zástupci fakult pohotoví. Výborně dokázali reagovat na moderátora a navázat kontakt s publikem,“ rozhodl Václav Lukeš z Útvaru pro rozvoj JU, který dal k této akci první impulz.

Uskutečnila se za podpory projektu science-ZOOM, který je zaměřený na popularizaci vědy, výzkumu a vývoje na JU. Díky tomuto projektu se od června 2012 odehrály už desítky akcí určených především pro střední a základní školy, které měly velký ohlas. Většinou však jen v prostředí škol a fakult. „Když jsem viděl fotografie z těchto akcí, napadlo mě, že bychom s touto formou prezentace měli jít i na veřejnost,“ vysvětlil Lukeš. Oslovil proto s kolegou Tomášem Lysenkem-Chvilou českobudějovické Nákupní centrum Géčko, které jim pro tuto akci připadalo nejvhodnější. Manažerku Géčka Marii Kurzovou nápad brzy nadchl. Dokonce natolik, že Géčko dalo uni-



verzitě zdarma svůj prostor v nákupní galerii a gratis poskytl i reklamní kampaň.

Za pomoci fakultních kreativních manažerů vznikl tým asi 60 lidí, mezi nimiž byli vyučující i studenti. Každý zastupoval obor, který mohl něčím oslovit veřejnost – a právě různorodost oborů byla hlavní devízou celé akce. „Je to velmi dobrá prezentace Jihočeské univerzity jako celku, protože každá fakulta ukazuje své zaměření. Výsledek je pestrý, takže každý návštěvník si může najít to své,“ shrnula děkanka Zdravotně sociální fakulty prof. Valérie Tóthová, která prošla všechna stanoviště. Samozřejmě nevynechala zastoupení ZSF a ověřila si, že jak o lekce zdravotnických záchranářů, tak o poradnu zdravého životního stylu včetně pohybové aktivity Nordic Walking měli návštěvníci velký zájem. Lákaly je i soutěže na pódiu o malé lékárníčky a vouchery do Centra prevence civilizačních chorob.

ROBOTI, ORIGAMI, KOMIKSY...

Jihočeská univerzita se představila opravdu všestranně: hravou formou kreativně podnítila logické myšlení a dala i šanci se přiučit. Děti si mohly leccos vyrobit, namalovat či si pohrát s roboty. „Měli jsme tu mobilní i létací roboty, přičemž ten největší jezdící robot jsme na veřejnosti představili vůbec poprvé. Velký úspěch měla sekce rozšířené reality,“ vysvětlil Milan Novák z Ústavu aplikované informatiky Přírodovědecké fakulty. Upřesnil, že základem této sekce bylo pískoviště, kde ruce dětí snímala speciální technologie. Tím, jak děti z písku vytvářely různé hory a jezera, vznikaly velmi efektivní tepelné mapy a vrstevnice různých barev.

Hned vedle byly stoly se spoustou matematických úkolů, a to včetně skládání různých obrazců a origami. Představovala se tím Pedagogická fakulta, která měla další dvě stanoviště hned u vchodu do Géčka: tam pro změnu testovala, zda umí děti dobře číst a psát. A kdo nakreslil komiks podle knížky Jak šlo vejce na vandr, dostal za odměnu sádrové vajíčko.



„Tak velký ohlas návštěvníků předčil má očekávání. Jsem mile překvapený, všude byla spousta dětí i rodičů a velmi pozitivní energie. Pro univerzitu je to výborná reklama a myslím, že má smysl akci opakovat, třeba i v ulicích města,“ uzavřel Václav Lukeš. ●

Text: Alena Binterová

Foto: Petr Zikmund

PLÁNOVÁNÍ

MATKA MOUDROSTI

Po dokončení studia se mu podařilo projít náročným procesem přijímacího řízení a získal tak zajímavou pozici v českobudějovické pobočce nadnárodní společnosti Bosch. Zanedlouho se posunul na manažerskou pozici a rád by stoupal výš. Řeč je o Jakobovi Fürstovi (28), který v roce 2010 úspěšně absolvoval Ekonomickou fakultu JU a je přesvědčen, že volba právě této školy byla skvělým tahem.

HURÁ NA VYSOKOU

Po maturitě na gymnáziu si Jakub Fürst zvolil na Ekonomické fakultě obor Účetnictví a finanční řízení podniku, a jak sám o sobě tvrdí, v prvních letech byl tak trochu šprt, který měl rád čísla a žil jenom studiem. Později se rozhodl zvolnit a svou pozornost zaměřit zejména na oblasti, kterým se chtěl následně věnovat v praxi – management, ekonomii a logistiku. Jak si Jakub vybavuje, byl spíše klidným studentem, který neměl problém se skládáním zkoušek. Rozruch se mu podařilo způsobit až těsně před absolvováním fakulty.

KE STÁTNICÍM S MEDOVNÍKEM A FEROMONY

„Při státnicích jsem do občerstvení pro komisi přinesl medovník, který upekla má tehdejší přítelkyně, dnes manželka. Bohužel jsem netušil, že při jeho přípravě použila nevědomky trochu více rumu, než je obvyklé. Šel jsem na řadu jako první, a když komise zjistila, že medovník, který krátce před tím její členové ochutnali, je ode mě, první otázka byla, zda jsem je tím rumem prolitým dortíkem nechtěl uvést do stavu opilosti. Komisi jsem následně znejistil ještě více tématem své bakalářské práce, které spočívalo v tvorbě marketingové strategie pro společnost prodávající feromony. Předsedkyni

komise jsem totiž musel ujišťovat, že jsem na sebe neaplikoval takové feromony, které by mi zaručily automatický úspěch u státnic,“ vzpomíná s úsměvem absolvent Ekonomické fakulty.



CIZÍ JAZYKY KAŽDODENNÍM CHLEBEM

Po získání titulu inženýra prošel Jakub tříkolovým přijímacím řízením na pozici ekonomologa logistiky ve společnosti Bosch, která se zde v Českých Budějovicích zaměřuje především na výrobu součástek do motorů. V rámci své pozice komunikuje se zákazníky i dodavateli a na základě toho plánuje a objednává potřebný materiál pro výrobu. „Protože pracuji pro mezinárodní společnost, při řešení svých úkolů komunikuji převážně v angličtině a němčině. Požadavky zákazníků jsou často velice proměnlivé, a tak je proces plánování výroby poměrně náročný a každý den musím řešit množství problémů. Ale rozhodně si mou pozici nepředstavuji jako pouhé sezení u počítače. K efektivnímu zvládnání těchto situací je nutné přicházet s kreativním řešením a úzce spolupracovat s dalšími odděleními,“ vysvětluje Jakub se zaujetím.

HOUSLE, NEBO POTOMEK?

Po necelých třech letech se Jakub vypracoval na pozici týmového vedoucího. Mimo své úkoly musí navíc podporovat další ekonomy logistiky a pomáhat jim s řešením konkrétních problémů v rámci komunikace se zákazníky a dodavateli z celého světa. Jak sám uznává, za své kariérní úspěchy vděčí z velké části tomu, co se naučil v průběhu svého vysokoškolského studia. „Když se řekne Ekonomická fakulta, vybavím si skvělých pět let, které jsem zde strávil. Poskytla mi znalosti a dovednosti, které v práci využívám každý den. Nemluvím pouze o teoretických znalostech – studium výrazně přispělo ke zdokonalení mých komunikačních dovedností a naučilo mě pracovat pod tlakem, který je v dnešní době běžnou součástí nejen mého pracovního života. Fakulta mě také naučila,

„Studium výrazně přispělo ke zdokonalení mých komunikačních dovedností a naučilo mě pracovat pod tlakem.“



co to znamená efektivně pracovat v týmu, jak ostatní motivovat a úspěšně vést,“ hodnotí přínos studia manažer, který by v budoucnu rád strávil pár měsíců na pobočce společnosti v Německu. Když si chce Jakub odpočinout, jasnou volbou je hudba – je totiž vášnivým hráčem na kytaru a klavír a přemýšlel rovněž o tom, že by se začal učit na housle. Na podzim ale očekává narození potomka, takže se jeho priority posunuly jiným směrem.

ZÁKLADEM ÚSPĚCHU JE SEBEDŮVĚRA

Co by Jakub vzkázal studentům, které v nejbližší době čeká přechod ze školy do praxe?

„Rozhodně se ničeho nebát, najít si oblast, která člověka baví, a jít do toho srdcem. Samozřejmě je třeba být připraven na tvrdou konkurenci. Ale myslím si, že jak Ekonomická fakulta, tak celkově Jihočeská uni-

verzita vás dostatečně připravují na úspěšné uplatnění v praxi – takže si věřte a zvládnete cokoliv,“ uzavírá Jakub naše příjemné povídání. ●

Text: Radim Dušek
Foto: Tomáš Stiborek

KRÁLOVNA KLETI VEDE STUDIJNÍ ODDĚLENÍ

Skvělou reklamou pro Zdravotně sociální fakultu JU, která dbá na rozvíjení „zdravého ducha ve zdravém těle“, je vedoucí studijního oddělení Mgr. Květuše Polenová. Stala se totiž Královnou Kleti 2013, což znamená, že za rok tuto horu zdolala celkem 376krát. Nyní trénuje na českobudějovický půlmaraton.

Závislost na Kleti se zdá být těžko pochopitelná, ale jen tomu, kdo nemá tuto magickou horu denně na očích. Ostatní lidé, z nichž je asi 85 členem Klubu přátel hory Kleť, vědí své. „Říkáme, že tam jsme nejen 1084 metrů nad mořem, ale hlavně 1084 metrů nad věcí,“ usmívá se drobná šestačtyřicetiletá žena.

První výstup na vrchol Kleti jí dal v roce 2012 pořádně zabrat, cesta vzhůru jí trvala asi 40 minut a dost se zadýchala. Předtím nikdy aktivněji nesportovala, jen kondičně a relaxačně. Rodačka ze západních Čech vystudovala Pedagogickou fakultu JU, po škole se provdala do Zlivi u Českých Budějovic. S manželem hraje tenis, jezdí na kolech, v zimě na běžky, mají rádi turistiku a v poslední době běh. Kleť si je podmanila svou krásou i možností setkávat se s příjemnými lidmi.

REKORD JEN TAK NĚKDO NEPŘEKONÁ

K úctyhodnému výkonu ji vyhecovál i švagr, který na Kleť pravidelně chodíval už dřív a zapisoval se do vrcholové knihy. Mívá ale volno jen o víkendech – zatímco Květa s manželem se do toho loni opřeli a chodili na Kleť prakticky denně. Skóre jim zvýšily také tradiční akce: Himálajský tygr 1. května a Himálajský medvěd, který se koná o druhé prosincové sobotě. Na rozdíl od běžných výstupů, kdy si lze zapsat pouze jeden bodovaný denně, jsou tyto akce určené ještě větším bláznům: tygr dává na opakované zdolávání Kleti 9 hodin

a medvěd 6 hodin – kolikrát to člověk nahoru a dolů v tomto časovém limitu zvládne, tolik má výstupů. Dvojnásobné bodové ohodnocení dávají také noční výstupy. To vše si Polenovi na konci roku sečetli, Květa vyhrála a její manžel byl 2. v kategorii mužů.

Osłavy na vrcholu byly vlastně dvě: první, když Květa překonala dosavadní ženský rekord Kleti (od roku 2011 ho držela žena s 365 výstupy za rok), a druhá pak při vyhlášení celkových výsledků 19. ledna 2014. Kleť dobyla s počtem 376 za jediný rok, čímž se stala nejen nejúspěšnější ženou za rok 2013, ale též novou rekordmankou. Při první oslavě jí nasadili svatozář, podruhé mělo jmenování podobu vskutku královskou: dostala na hlavu korunu, oblékli ji do bílé mikiny a na krk jí zavěsili hermelín – vtipně v podobě krabičky se známým sýrem. Na diplomu má napsáno Arcikleťanda. „Některí mi říkali, že můj rekord jen tak někdo nepřekoná. Že tu zůstane zapsaný hodně dlouho, budu prý jako Jarmila Kratochvílová. Ambici překonat samu sebe teď nemám, ať si to každý zkusí sám... I když nikdy neřikaj nikdy,“ komentuje svůj úspěch.

VÝSTUP ZA 27 MINUT

Je cennější o to, že rodina dojíždí ze Zlivi na Kleť 30 kilometrů. Většina ostatních Kletáků bydlí v blízkém okolí, případně u Budějovic. Květa Polenová jezdí rovnou z práce – s manželem autem, nebo sama vlakem. „Často bylo večer naše auto na parkovišti v Krásném posledním... Zima 2013 byla dlouhá a plná

sněhu, dávali jsme si na boty ‚nesmeky‘, aby nám to neklouzalo, naučila jsem se používat trekové hole, samozřejmostí byla čelovka,“ vyjmenovává pomůcky, které jí usnadnily cestu. Nejkratší čas, který potřebovala k výstupu, byl 27 minut.

Kleť mají manželé pro radost, takže nahoře vždycky chvíli posedí, rozhlédnou se, dají si polévku a pivo. Dolů seběhnou za 20 minut, takže celá anabáze jim trvá i s cestou tak tři hodiny. Je třeba si správně zorganizovat den, v předstihu třeba připravit nedělní oběd – pomáhají i dcery. Pravidelně s nimi nechodí, ale starší Lucie začala sbírat razítka z rozhleden, takže i ji to táhne vzhůru...

NAKAŽLIVÁ ZÁVISLOST NA KLETI

Závislost na Kleti je prý nakažlivá a zvyšuje se počtem výstupů, kdy chce člověk stále víc a víc. Parta lidí ho vyhecuje – celkem v žebříčku figuruje kolem 130 až 150 lidí včetně dětí. Mezi soutěžícími je asi 20 žen. „Jsou to lidé všech věkových i váhových kategorií. Nikdo se nemračí, všichni mají dobrou náladu, vyčistíme si hlavu od každodenních starostí,“ líčí atmosféru. Každý výstup je jiný, nahoru

chodí vždy pod lanovkou a už vědí, že od 18. sloupu začíná nejtěžší úsek. Dolů si cestu vybírají po sjezdovce, nebo kolem “viklanu” lesem. Stihnou se rozhlédnout, co kde kvete, jak se mění barva listů, vždycky je nějaká změna. Květe pomáhá i hudba ve sluchátkách: dynamické rádio, anebo třeba písničky Petra Koláře. „Musí to být něco svižnějšího do rytmu, nic pomalého,“ usmívá se.

Na vlastní kůži si ověřila, že je pohyb zdravý – ostatně ve své funkci vedoucí studijního oddělení ZSF JU dokládá význam oborů vyučovaných na této škole. Pohyb odbourává stres, přináší odreažování a v době, kdy většina lidí jezdí autem a celý den sedí u počítače, je zcela nezbytné rozhýbat tělo.

I proto přijala další výzvu: zaběhnout si letos českobudějovický půlmaraton. Díky Kleti má natrénováno, oporu jí opět poskytují manžel i švagr, takže už trénují ve Zlivi a okolí. Kleti zůstává věrná, ale další rekord zatím nemá v plánu. Líbí se jí i výstup na nedalekou horu Kluk, která má také v sobě velkou sílu – a navíc je odtud na Kleť pěkně vidět. ●

Text: Alena Binterová

Foto: Aleš Motejl





MISS

POHLEDEM **VERONIKY STÝSKALOVÉ**, studentky prvního ročníku magisterského studia Obchodní podnikání se specializací na cestovní ruch na Ekonomické fakultě a letošní Miss Jihočeské univerzity.

< Tahle soutěž byla moje první zkušenost s Miss. O soutěži jsem věděla, ale loni jsem se nepřihlásila, jelikož jsem se soustředila na bakalářskou práci a státnice. Spolubydliční na koleji mě přesvědčily, abych se letos do soutěže přihlásila. Na této fotce mě kadeřník češe na první disciplínu v kovbojském stylu. Podmínkou bylo, že budeme mít všechny spletené vlasy do copánku. Na každou disciplínu byl jiný účes. Základem pro všechny mě účesy byly vlnky.

> Druhou disciplínou byl rozhovor s porotou. Povídat si s někým mi problém nedělá, a jak bylo vidět, tak ani na pódiu. Stres jsem nepocítovala, jen určité napětí, jakou otázku asi dostanu od pana rektora. Zajímalo ho, proč jsem si vybrala právě obor Obchodní podnikání se specializací Cestovní ruch a jak by měla vypadat moje vysněná dovolená. Svoji vysněnou dovolenou jsem zažila již dvakrát, a to ve Francii s přítelem. Snažila jsem se odpovídat jasně, stručně a výstižně a asi se mi to vyplatilo.



< Následovala volná disciplína. Některé z dívek zpívaly, jedna četla fejeton, další cvičila na trampolíně. Moji volnou disciplínou byl tanec – průřez historií a styly. Tančila jsem na nejznámější písničky s typickým tancem a měla jsem na to dvě minuty. Tancování mě moc baví, tančila jsem spoustu let aerobik za Základní školu Mrázov a později za Gymnázium J. Š. Baara v Domažlicích a tyto školy jsem reprezentovala.

> Promenáda v plavkách patřila také k další povinné disciplíně. Projít se v plavkách po molu mi problém nedělalo, jelikož jsem tam nebyla sama, ale bylo tam dalších sedm stejně oblečených dívek. Plavky nám byly ušity na míru – jen jsme fekly naše velikosti podprsenek a rozměry boků a vznikly z toho takhle krásné plavky s třásněmi v country stylu.





<
 Poslední disciplínou byla proménada ve večerních šatech. Když před soutěží probíhala zkouška šatů a bot, bohužel jsem zde nebyla, jelikož to bylo v pátek odpoledne a já musela odjet domů. Pouze jsem nahlásila velikost bot a boty mi perfektně sedly. Na mě zbyly troje šaty a vybrala jsem si z nich tyhle červené, které mi myslím přinesly štěstí. Hodně štěstí. Úsměvné bylo, že jsme s loňskou miss Jitkou Volnou byly obě stejné barevně sladění i s podobným střihem šatů.

Tady už je slavnostní vyhlášení. Nejdříve jsem získala titul Miss Internet. Byla jsem velmi nadšená, že jsem měla nějaké fanoušky. Po získání druhého titulu Miss Sympatie jsem byla překvapená a spokojená, že jsem dostala tato ocenění. To, že budu i Miss JU, jsem opravdu nečekala a nemyslela jsem si, že toto ocenění bude patřit také mně, jelikož na tento post bylo stále dost dívek). Z okamžiku vyhlášení Miss JU mám velmi vtipnou fotku, kde vypadám vykuleně a velmi překvapeně. Měla jsem korunek plnou hlavu a šerpy mi klouzaly po šatech.



<
 S Jitkou Volnou jsme se v té době ještě neznaly. Já jsem ji znala z obrázků z loňské Miss. Je to příjemná dívka, s kterou jsem si měla co říct. Navštívila mě v pokoji na koleji, přinesla si svoji korunku a zkoušela si moji, zda není lepší. ☺ Povídaly jsme si o všem možném, hlavně o mém velkém úspěchu a taky o jejím absolvování Miss Academia. Ráda bych se také zúčastnila této soutěže a reprezentovala naši univerzitu. Uvidíme, zda se mi to podaří.

>
 Slavnostní focení s vicemiss Štěpánkou Dudovou a Andreou Vachalíkovou. Shodou okolností jsme šly společně v ten den na oběd a Štěpánka zavtipkovala, že bychom si tituly mohly rozdělit mezi sebe. A ono se tak opravdu stalo. Po slavnostním vyhlášení jsem to oslavila alespoň trochu s rodinou, která mě přijela podpořit, pak i se spolubydlicemi. Byla jsem velmi ráda, kolik peněz se vybralo na sružení ŠVAGR. Víím, že ty peníze jdou na dobré věci, a to mě moc těší. Co mi soutěž Miss JU přinesla? Určitě nové zážitky, zkušenosti, nové kamarádky a hlavně pocit, že jsem něco dokázala.





PRODEJ UNIVERZITNÍCH propagačních předmětů

Akademická knihovna
(šatna naproti info pultu)

pánské tričko	šedé, velikost L/XL	260 Kč
dámské tričko	bílé, velikost M/L	260 Kč
pánská polokošile	červená, velikost L/XL	350 Kč
dámská polokošile	červená, velikost M/L	350 Kč
čepice	černá/šedá	160 Kč
deštník	černý/červený	360 Kč
šňůra na klíče		20 Kč
poznámkový blok		20 Kč
propiska		20 Kč
placka		10 Kč
reflexní páska		15 Kč
USB disk 4GB		265 Kč
taška z netkané textilie		100 Kč
igelitová taška		5 Kč

ceny jsou uvedeny vč. DPH

22 | 2014
od 04 | 08^{oo}_{hod}



Prodejní doba:

Po, Út	8 – 12 h
St, Čt	12 – 16 h
Pá	8 – 12 h

SE STANEM NA LEDOVCI

Studenti, absolventi i vyučující z Teologické fakulty – ti všichni se podílí na organizování zimního zážitkového kurzu Až se zima zeptá... Kurz se koná jednou za dva roky, trvá deset dní a je rozdělen na tři části. Jeho atmosféru vám v článku přiblíží Richard Macků z Katedry pedagogiky TF JU.

KURZ O DIALOGU

Úvodní víkend je jako předkrm – kromě seznámení účastníků mezi sebou je jeho hlavním cílem připravit se na pobyt a pohyb v zimní přírodě. Testuje se vybavení, plánuje trasa i jídelníček. „Hlavním chodem“ kurzu je několikadenní putování zimní horskou přírodou se závěrečným programem na skromné horské chatě. Závěrečný víkend pak přiblíží, jak byla celá akce uvažena; jde tedy o metodické seznámení s principy výchovy zážitkem, kterých je při výstavbě kurzu využito. Protože se kurzu doposud účastnili především studenti Pedagogiky volného času, je taková reflexe akce velmi důležitá. Metodický vzhled však vítají i studenti jiných oborů a fakult či účastníci z řad veřejnosti, pro které je kurz také otevřen.

Jde o jeden velký dialog: ...světla a tmy, zimy a tepla, samoty a společenství ostatních lidí... Do kontrastu se dostávají jinak samozřejmé věci – v extrémnějších podmínkách realita nabývá úplně jiný rozměr. Největší dialog vede člověk sám se sebou. Jednou večer jsme se bavili s ostatními účastníky výpravy o tom, na co v průběhu putování celý den myslí – nikdo nedokázal konkrétně odpovědět. Jdeme sice všichni dohromady, přesto každý sám za sebe. Každý sám bojuje s únavou, těžkým batohem, otlaceným palcem u nohy... Ve výsledku stačí tři dny a člověk si v hlavě řadu myšlenek srovná a nepotřeb-

ný balast vypustí. Prál bych takovou očistu každému akademikovi!

SE STANEM NA LEDOVCI

V těch zimních sezonách, kdy se oficiálně kurz nekoná, vyrážíme na zimní přechod hor i tak. Když jednou ochutnáte medu, chcete další. Stejně je to s horami, zvláště v zimě. Letos jsme tak se sněžnicemi, lopatou a lavinovými pípáky vyrazili na přechod Dachsteinu. Během necelých čtyř dnů jsme měli s 20kg batohem na zádech zvládnout několik desítek kilometrů a převýšení 2300 metrů. Ačkoliv se může zdát, že taková akce je záležitostí pro drsné chlapy, opak je pravdou. Počty účastníků jsou většinou vyrovnané a především





dámská část účastníků je ta, která na akci jezdí opakovaně. Ani věk není problém, akci se pravidelně účastní i kolega z fakulty, který je o generaci starší než většina nás ostatních. V tom je také obrovský rozměr celé akce. Učíme se navzájem od sebe, vycházíme si vstříc.

Určité vybavení je však potřeba. To ale nikdy není největší důvod toho, proč se lidé zdráhají na takovou akci vyrazit. Většinou se jednoduše bojí, že jim bude zima. Nebude, ne větší, než když čekáte na zastávce na trolejbus. Naše tělo je tak nějak dobře zařízené, že si prostě velmi rychle zvykne. Vybavení si lze vypůjčit z oficiálních půjčoven, od přátel i různě kombinovat. Účastníci zimních akcí si většinou vaří instantní stravu – je lehká a k její přípravě potřebujete jen vodu. Té je všude v okolí dost, stačí nabrat plný ešus sněhu, zapálit plynový nebo benzinový vaříč a chvíli počkat. Vaření a stavění stanů je sice čas, kdy bývá největší zima, ale také největší legrace. Všichni jsou rádi, že už mají pochod toho dne za sebou, a těší se na teplé jídlo. Kolem deváté už všichni zaléhají do spacáků, takže se ta trocha nepohody dá vydržet...

HLEDÁNÍ SMYSLU...

Celá myšlenka pravidelně pořádat zimní

zážitkový kurz se zrodila v hlavě studentů Teologické fakulty; reagovali tak na současný směr, kterým se ubírají zimní zážitkové akce. V případě kurzu *Až se zima zeptá...* však nejde pouze o uspokojení poptávky formou populární adrenalinové akce nebo jen o hezké setkání studentů, absolventů a vyučujících. Cílem kurzu je opravdový rozvoj účastníků, akce má výchovné ambice: z často hraničních situací mají účastníci šanci získat mnoho užitečného i pro své další působení v běžném životě.

Nejde o bezduché konzumování zážitků spojených s expedicí, ale vše se děje v souladu s principy, na kterých se pokoušel stavět už například Jean J. Rousseau, J. Dewey nebo K. Hahn. Při výchově zážitkem se učíme reflektovat naše vlastní prožívání, a tak modifikujeme také naši celkovou zkušenostní strukturu. Na kurzu se pracuje s reálnými zážitky zejména ze zimního putování, ale také z herních situací, které doplňují program zbývajících částí akce. Pokud výše popsané zimní toulky budeme vnímat v tomto kontextu výchovy zážitkem, pak jistě nelze zpochybnit, že i zdánlivě nehostinné alpské štíty se pro nás mění v úrodnou akademickou půdu. ●

Text: Richard Macků

Foto: archiv Richarda Macků

DUBEN:

29. DUBNA

Akademické půlhodinky: Hynek Látal – Proč nerozumíme současnému umění?

14 h, studentský kostel v Českých Budějovicích v ulici Karla IV. č. 22

Návyky diváků v oblasti vnímání uměleckých děl byly silně narušovány nejdříve v době po roce 1900 a znovu pak od 50. let 20. století. Tyto proměny v uměleckém světě však zřejmě byly tak pronikavé, že ani na počátku nového tisíciletí nejsme schopni snadno nalézat cestu ke vnímání současného umění.

29. DUBNA

Ptejte se rektora

17–19 h, klub Akademické knihovny JU, Branišovská ul., České Budějovice

Pravidelná setkávání rektora Libora Grubhoffera se studenty. Ptát se můžete na vše, co vás z univerzitního dění zajímá.

30. DUBNA

Májka

16–22 h, areál vysokoškolských kolejí JU

Studenti Zemědělské fakulty každoročně připravují akci stavění májky. Můžete se těšit na soutěž o nejlepší kostým čarodějnice, přeštické opékané prase, buřty, pivo a vystoupení kapel Pirates of the pubs, Vintage Wine, Cheers!, Hakka Muggies a Tragedis.

KVĚTEN:

6. – 7. KVĚTNA

Studentský elektronický festival

18–22 h, areál vysokoškolských kolejí JU

Dvoudenní program nabídne mnoho hudebních elektronických stylů. Hlavní myšlenkou je spojit profesionály se studenty. Studenti se

zúčastnili soutěže ve své hudební produkci a ti nejlepší se postaví na velké pódium vedle nejlepších profesionálů z Čech a zahraničí. Vstup je zdarma.

12. – 16. KVĚTNA

Budějovický Majáles 2014

Více než sto akcí na třiceti scénách v centru města návštěvníkům. Hudba, divadlo, pouliční umění, literatura, výtvarné umění či sport. Budějovický Majáles je největší českobudějovickou kulturní událostí roku. Vstup na něj je zdarma.

13. KVĚTNA

Akademické půlhodinky: Petr Znachor – Vodní květy a sinice

14 h, studentský kostel v Českých Budějovicích v ulici Karla IV. č. 22

V přednášce Petra Znachora z Biologického centra AV ČR se dozvíte některé zajímavé detaily ze života těchto mikroorganismů a na vlastní oči uvidíte, jak tyto na první pohled nevzhledné organismy vypadají pod mikroskopem.

15. KVĚTNA

MY*TAKY*FEST

15 h

Májový průvod lidí, kteří tady také žijí a chtějí se radovat. Městská charita Č. Budějovice připravuje ve spolupráci s organizátory Budějovického Majálesu průvod handicapovaných občanů městem, Jihočeská univerzita převzala nad akcí záštitu. Trasa povede Lannovou třídou, Kanovnickou ulicí a na náměstí.

15. KVĚTNA

Red Bull Gravity Challenge

15–18 h, prostor u Akademické knihovny JU

Zábavné odpoledne pro studenty. Úkolem bude překonat gravitaci a shodit vejce z výšky 15 metrů tak, aby se nerozbilo.

16. KVĚTNA**Otevření MEVPIS pro veřejnost****16.30 h, mlýn ve Vodňanech**

Přijďte si prohlédnout zrekonstruované prostory mlýna ve Vodňanech, ve kterém nově sídlí Mezinárodní environmentální vzdělávací, poradenské a informační středisko ochrany vod (MEVPIS).

17. KVĚTNA**Den pro psa****9–17 h, kampus Jihočeské univerzity (Branišovská 1645/31a)**

Podpořme společně českobudějovický městský útulek pro opuštěná a handicapovaná zvířata. Uvidíte ukázky práce záchranářských a policejních psů, vodící psy a canisterapii, psí spřežení, pro děti jsou připraveny soutěže a divadelní představení.

20. KVĚTNA**PE-PO Grill Out****18–22 h, areál vysokoškolských kolejí JU**

Deset pětičlenných skupin dostane potraviny a potřeby pro grilování. Součástí akce bude DJ, centrální gril s jídlem za lidovou cenu, šéfkuchař poskytne rady a tipy, jak správně grilovat. Vstup je zdarma.

21. KVĚTNA**Odpad fest****16–22 h, areál vysokoškolských kolejí JU**

Kromě klasické symbolické očisty města, při níž se loni vydala do ulic města pětistovka sběračů odpadu, se můžete těšit na tradiční závěrečný hudební program na pódiu u kolejí.

23. KVĚTNA**Ranní mše pro studenty Jihočeské univerzity****7.15 h, studentský kostel v Českých Budějovicích v ulici Karla IV. č. 22****27. KVĚTNA****Akademické půlhodinky: Tomáš Machula – Jeden Bůh v Trojici. Má to logiku?****14 h, studentský kostel v Českých Budějovicích v ulici Karla IV. č. 22**

Na rozdíl od striktních monoteismů křesťanství vyznává jediného Boha v Trojici osob. Na první pohled jde o nelogické ztotožnění jednoho a mnohého. O problematice trojjediného Boha pohovoří děkan Teologické fakulty Tomáš Machula.

28. KVĚTNA**Handifest****13–22 h, areál vysokoškolských kolejí JU**

Benefiční festival na podporu rodin s handicapovanými dětmi poprvé v areálu kampusu. Vystoupí UDG, Xindl X, Blue Effect, Rybičky 48, Imodium, Bára Zemanová a další. Vstupné v předprodeji 150 Kč.

ČERVEN:**7. ČERVNA****Run Czech – Mattoni ½ Marathon České Budějovice****start 19 h, náměstí Přemysla Otakara II.**

Jihočeská univerzita je stejně jako loni partnerem prestižního běžeckého závodu na necelých 22 km. Start i cíl půlmaratonu je na náměstí Přemysla Otakara II. Můžete se zúčastnit také štafetového závodu nebo rodinného běhu.

10. ČERVNA**Akademické půlhodinky: Libor Grubhoffer – Klíšťata. Jak moc se jich máme bát?****14 h, studentský kostel v Českých Budějovicích v ulici Karla IV. č. 22**

Jaké jsou reálné možnosti tlumení klíštěčích populací a jakou pozici klíšťata a další organismy parazitického způsobu života zaujmají v přírodě a v soužití člověka s přírodou? Závěrečnou přednáškou cyklu vás provede profesor a rektor Libor Grubhoffer.



www.jcu.cz